

Muz 589/II

1903. év március 3-án kel-
tett 148. sz. rendelettel / 492-22

ZNKA. TUD. KÖNYVTÁR
ARCHIVUM

Lelt. sz. 2408

212/1-2

MOZGÓSÍTÁSI UTASÍTÁS

1873

JÁRÁSI TISZTVEISELŐK

(VÁROSI POLGÁRMESTER vagy KATONAÜGYI ELŐADÓ)

SZÁMÁRA.

HIVATALOS TITKOS HASZNÁLATRA NYOMATOTT
KÉZIRAT.

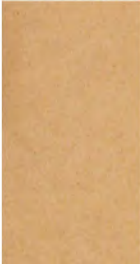
3283

titkos leltár

BUDAPEST,

NYOMATOTT A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMI NYOMDÁBAN.

1903.

J-8, a)

Hiadalsli 1903. évi III. sz. kelt 22. sz.

számú H. M. rendelettel. elv

182.141-2

MOZGÓSÍTÁSI UTASÍTÁS

A

JÁRÁSI TISZTVISELŐK

(VÁROSI POLGÁRMESTER vagy KATONAÜGYI ELŐADÓ)

SZÁMÁRA.

HIVATALOS TITKOS HASZNÁLATRA NYOMATOTT
KÖZIRAT.

BUDAPEST.

NYOMATOTT A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMI NYOMDÁBAN.

1903.

18

HADTUDOMÁNYI

* Jr 3283-2 *

KÖNYVTÁR

TARTALOMJEGYZÉK.

	Lap
Bevezetés :	
A. Általános rendelkezések	7
B. Közreműködés a mozgósítás, továbbá a népfölkelés fölhívásának és behívásának előkészítésénél és végrehajtásánál	10
C. A közeégi eljáróságok ellenőrzése	11
D. A mozgósítási utasítások kezelése	12

I. FEJEZET.

Általános mozgósítás.

1. §. A mozgósítás előkészítése :	
A. Mozcósítási terv. Idő- és munkabeosztás	15
B. Előkészületek a behívásra és bevonulásra	17
1. Előkészület a mozgósítási nyomtatványok szétosztására	17
2. Előkészület a mozgósítási nyomtatványok szétküldésére	19
3. A mozgósításhoz, továbbá a népfölkelés fölhívásához és behívásához szükséges nyomtatványok készletben tartása és pótlása	20
4. A mozgósítási és népfölkelési előmunkálatok átvizsgálása	21
2. §. A mozgósítás elrendelése	24
3. §. A mozgósítás végrehajtása	25
4. §. Rendelkezések a nem-tényleges állománybeli egyének és a mozgósítás évében besorozott ujonczok és póttartalékosok bevonulására	27

II. FEJEZET.

A népfölkelés fölhívása és behívása.

5. §. A népfölkelés fölhívásának és behívásának előkészítése	
A. Mozcósítási terv. Idő- és munkabeosztás	29
B. Előkészületek a népfölkelés fölhívására és behívására	30

	Lap
1. Előkészület a népfölkelési nyomtatványok szétosztására	30
2. Előkészület a népfölkelési nyomtatványok szétküldésére	32
6. §. A népfölkelés fölhívásának és behívásának elrendelése	33
7. §. A népfölkelés fölhívásának és behívásának végrehajtása	33
8. §. Rendelkezések a népfölkelésre kötelezettek bevonulására	35

III. FEJEZET.

Lovak.

9. §. Általános határozványok	36
10. §. A vállalkozóknál levő közös hadseregheli és honvéd szolgálati lovak nyilvántartása, behívása és beállítására	36
11. §. Lóavatás	38

IV. FEJEZET.

Különleges rendelkezések.

12. §. A mozgósítás befolyása a sorozás és utóállítás keresztülvitelére, továbbá a vegyes felülvizsgáló bizottságok működésére	40
13. §. Területi népfölkelő osztagok és őrségek; a csendőr őrsök megerősítése	40
14. §. Népfölkelésre kötelezett munkások	41
15. §. Egyéb hadiszükségletek szolgáltatása	43
16. §. Részbeli mozgósításkor szem előtt tartandó rendelkezések	43
17. §. A mozgósítási költségek visszatérítése	47
18. §. Zárhatározat	47

M i n t á k.

	Lap
1. melléklet. Mozgósítási terv	49
2. " Idő- és munkabeosztás a mozgósítás végrehajtásánál foganatosítandó teendőkről . .	60
3. " Mozgósítási hirdetmény	63
4. " Járási elosztó a mozgósítási nyomtatványokról	67
5. " Községi mozgósítási boríték	68
6. " Körjegyzőségi mozgósítási boríték	69
7. " Kimutatás a községi és körjegyzőségi mozgósítási csomagok mikénti szétküldéséről	71
8. " Idő- és munka beosztás a népfölkelés fölhívásának és behívásának végrehajtásánál foganatosítandó munkálatokról	72
9. " Hirdetmény a népfölkelés fölhívására és behívására	75
10. a) " Távirat a mozgósítás (a népfölkelés fölhívásának és behívásának) elrendeléséről . .	78
10. b) " Átira! a mozgósítás (a népfölkelés fölhívásának és behívásának) elrendeléséről . .	79
11. " Jegyzék a járásban kiadott közöshadseregbeli (honvéd) kincstári lovakról	81
12. " Részletes munkáskivetés	83

Megjegyzés.

A jelen utasításban előforduló egyes kifejezések magyarázata:

1. Nem-tényleges állománybeli legénység alatt a közös hadseregbeli és haditengerészeti tartósan szabadságot, nem-tényleges tartalékos és nem-tényleges póttartalékos legénység, valamint a tengervédhez tartozó nem-tényleges legénység, továbbá a tartósan szabadságot, nem-tényleges tartalékos és nem-tényleges póttartalékos honvéd legénység, végül a cs. kir. honvédség nem-tényleges állománybeli legénysége és nem-tényleges póttartalékosai értendők.

2. Védtörvény-utasítás alatt az „Utasítás a véderőről szóló 1889. évi VI. törvényczikk végrehajtása tárgyában“ valamint az „Utasítás a véderőről szóló 1889. évi VI. t.-czikk és a honvédségről szóló 1890. évi V. törvényczikk végrehajtása tárgyában“ illető részei értendők.

3. Végrehajtási utasítás alatt az 1891. évben ^{16.300.} M. M. X. sz. alatt kiadott „Utasítás a hadsereg és honvédség lószükségletének mozgósítás esetében fedezéséről szóló 1873. évi XX. t.-czikk végrehajtása tárgyában“ értendő.

Bevetetés.

A. Általános rendelkezések.

A közös hadsereg, haditengerészet, mindkét honvédség és a bosnyák hercegovinai csapatoknak a békeállományról hadiállományra való helyezését **mozgósítás**nak nevezzük.

A hadi állományra helyezés áll: a kiegészítésekhez szükséges személyek és lovak behívásából, továbbá a csapatoknak hadianyaggal s a háboruban szükséges egyéb kellékekkel való felszereléséből.

A mozgósítás **általános**: ha az összes fentnevezett csoportok, **részbeli** pedig: ha azoknak csak egyes részei helyeztetnek hadi állományra.

A népfölkelés fölhívása és behívása fenyegető vagy kitört háború esetén oly mérvben történik, a mint azt a honvédelem érdekei megkövetelik. A népfölkelés fölhívása és behívása a mozgósítás elrendelésével egyidejűleg vagy később, de mindig külön rendelkezések alapján történik.

A mozgósítás akadálytalan végrehajtásának biztosítása végett, a járási tisztviselő évente január hó első felében a községi előjáróságtól beszerzett vélemény figyelembe vételével megállapítja, hogy a községekben a mozgósítás alkalmával felmerülő s több napra terjedő teendők végzésére a községek elől-

1.

2.

3.

Lásd. 1905. ev.
6522/eln. R. H. N.
889/100.

lásd 13.392. eln. 1911. honv. min. rendelet /: S. 79. kt. 1905.

járóságainak hány tagja, illetve hány községi alkalmazott szükséges.

A mozgósítás kihirdetésekor felmerülő 1 vagy 2 napi teendők végzésére szükséges egyének (küldönczök stb.) ezen megállapításnál figyelembe nem veendőek.

Ennek megtörténte után a járási tisztviselő névszerint kijelöli azokat, kik e teendők végzésével megbizandók és az illetők neveit a községeknek tudtul adja.

Szemelőtt tartandó, hogy erre első sorban oly egyének jelöltessenek ki, kik katonai illetőleg honvéd szolgálati kötelezettség alatt nem állanak, illetőleg a népfölkelésre kötelezettek közül azok, kik katonailag kiképezve nincsenek.

Oly egyéneket, kik a közös hadsereg, haditengerészet és a honvédség nem tényleges állományába tartoznak, csak akkor szabad kivételesen kijelölni, ha eme teendők végzésére alkalmas és megfelelő egyének az előbb említettek között nincsenek. Ez esetben az illetők — amíg az illetékes hadkiegészítő kerületi, illetve honvéd kiegészítő parancsnokság valamelyik ellen kifogást nem tesz — polgári alkalmazásukban a 15-ik, vagy 26-ik mozgósítási napig megmaradnak s csak ezen idő letele után kötelesek bevonulni.

Ily egyénekről a járási tisztviselőnek külön-külön névjegyzéket kell szerkesztenie, még pedig: egyet a közös hadsereg és haditengerészet — és egyet a honvédség állományába tartozókról és azt évente

január hó 15-éig a területileg illetékes hadkiegészítő kerületi, illetve honvéd kiegészítő parancsnoksághoz beküldenie. A névjegyzék rovatai: 1. Név. 2. Illetőségi helye, — járása és — megyéje. 3. Állomány illetékes csapatteste. 4. Rendfokozata. 5. Felavatásának éve. 6. Polgári alkalmazása. 7. Község, amelyben alkalmazva van. 8. Polgári alkalmazásában megmarad: *a)* a 15-ik mozgósítási napig, *b)* a 26-ik mozgósítási napig. 9. Megjegyzés.

Az egy községbeliek együtve veendők. A névjegyzékek megjegyzés rovatában számszerint föltüntetendő, hogy a mozgósítás végrehajtására, a névjegyzékben felsorolt egyének kivül, községenként még hány egyén lett a hadkiegészítő kerületi-, illetve a honvéd kiegészítő parancsnokság részére szerkesztett ily névjegyzékbe fölvéve.

A közös hadsereghez, a haditengerészethez és a honvédséghez tartozó járási tisztviselő és helyettese, ha egyébként a védtörvény utasítás II. R. 47. §. (honvédségi 44. §.) értelmében a mozgósítás 26. napjáig, vagy a mozgósítás egész tartamára a bevonulás alól fölmentve, illetve ajánlati lappal ellátva nem volna, csak a mozgósítás kihirdetése utáni 15-ik napon kötelesek bevonulni. Ez esetben a járási tisztviselő magamagát valamint helyettesét a fönt említett névjegyzékek egyikébe fölveszi.

Ha a járási tisztviselő és helyettese, valamint a községi előjáróság tagjai vagy a község alkalmazottai állásuktól bármily ok miatt (elbocsátás, lemond-

dás, kilépés) megválnak, akkor eme változásról a területileg illetékes hadkiegészítő kerületi-, illetőleg honvéd kiegészítő parancsnokság esetről-esetre értesítendő.

Ha a járási tisztviselő és helyettese, továbbá a községekben a mozgósítási teendők elvégzésére kijelölt egyének valamelyike népfölkelési kötelezettségben áll és katonailag ki van képezve, akkor a „Szolgálati Utasítás a m. kir. népfölkelés nyilvántartására stb.” (A—44). IX. Fejezetének értelmében kell eljárni.

B. Közreműködés a mozgósítás, továbbá a népfölkelés fölhívásának és behívásának előkészítésénél és végrehajtásánál.

4. A járási tisztviselő a nem-tényleges állománybeli egyének behívásánál, a népfölkelés fölhívásánál és behívásánál, a vállalkozóknál levő kincstári lovak behívásánál, a lóavatásnál és a hadi szükségletek szolgáltatásánál közreműködik. Ebből kifolyólag a jelen utasítás rendelkezései szerint rája háramló teendőket személyes felelősség mellett végezi, azaz a mozgósítást, továbbá a népfölkelés fölhívását és behívását előkészíti és végrehajtja.

5. Ezen munkálatot a járási tisztviselő személyesen önmaga akként végzi, hogy a mozgósítás, illetve a népfölkelés fölhívása és behívása a lehető legnagyobb gyorsasággal és szabatossággal legyen végrehajtható.

Ezen czél csak az esetben lesz elérhető, ha az alaposan átgondolt és a körülményekhez alkalmazott előkészületek gyakorlatilag is foganatosíthatók és oly mérvben teljesek, hogy mozgósítás, illetve a népfölkelés fölhívása és behívása esetén csak az végeztessék, a mi békében meg nem tehető.

A járási tisztviselő továbbá a hadkiegészítő kerületi- és a honvéd kiegészítő-, valamint a népfölkelő járás parancsnokságok a békében eszközlendő előkészületek alkalmával és a mozgósításkor, valamint a népfölkelés fölhívásakor és behívásakor történendő végrehajtás körül kölcsönös egyetértéssel járnak el, és a szükséges felvilágosításokat vagy adatokat egymással gyorsan közlik.

6.

C. A községi előjáróságok ellenőrzése.

A járási tisztviselő a községi előjáróságoknak a nem tényleges állománybeli legénységre¹⁾ és népfölkelésre kötelezettek²⁾, továbbá a vállalkozóknál levő kincstári lovakra³⁾ és a magántulajdont képező lovakra⁴⁾ vonatkozó nyilvántartási iratait, valamint a mozgósítás végrehajtásához és a népfölkelés föl-

7.

¹⁾ Tartózkodási jelentkezési könyv, az ahhoz tartozó névlajstrom, tartózkodási jelentkezési lapok, nyilvántartási jegyzék.

²⁾ Népfölkelő lajstromok, változási kimutatási füzetek névjegyzék a község által szolgáltatandó munkásokról.

³⁾ Jegyzékek a községbe kiadott kincstári lovakról.

⁴⁾ Osztályozási kimutatás, alkalmassági jegyzék.

hívásához és behívásához tett előkészületeit időnkint megvizsgálja.

Ez alkalommal arról is meggyőződik, hogy a községi előjáróság tagjai a reájuk háramló teendőben teljesen tájékozottak-e és szükség esetén a községi előjáróságokat teendőikre nézve felvilágosítja és beoktatja.

D. A mozgósítási utasítások kezelése.

8. A mozgósítási utasításokkal ellátott hatóságok és közegek ezen utasításokat használatba vétel előtt hivatalos pecséttel (bélyegzővel, czimnyomóval), ezek hiányában pedig a hatóságot vagy a közeget jelző felirattal látják el.

9. A „Mozgósítási utasítás a járási tisztviselők számára“ című könyvből a járási tisztviselő két magyar (horvát) példányt kap. Egyik példányt a járási tisztviselő, a másikat helyettese személyes felelősség mellett hivatalos titok gyanánt kezelni és a hivatalos helyiségben mindig zár alatt őrizni tartozik. (l. 15. pontot.)

Személyváltás esetén az utód, illetőleg helyettes a jelen utasítás átvételéről, illetőleg az átvételnél felmerült hiányokról az alispánnak jelentést tesz.

Utóbbi esetben az alispán a felmerült hiányokait megállapítja s a nyomozás eredménye tárgyában, valamint a hiányzó példányok pótlása iránt

a honvédelmi ministerhez haladék nélkül jelentést tesz.

A „Mozgósítási utasítás a községi előljáróságok számára“ czimű könyvből a járási tisztviselő két magyar (horvát) példányt, a községi bíró, községi jegyző és körjegyző egy magyar (horvát) példányt kapnak.

Ezenfelül a magyar (horvát) nyelvet nem bíró községi bíró még az anyanyelvének megfelelő utasítással is ellátatik.

A „Mozgósítási utasítás a községi előljáróságok számára“ nem titkos természetű ugyan, de tekintettel arra, hogy az a könyvkereskedéseknek elárusításra nincsen átengedve, az arra hivatottak által gondosan zár alatt őrzendő. Elveszett példányok csakis ármegtérítés mellett pótoltnak.

A járási tisztviselő időnkint meggyőződik arról, vajjon a községi bíróknál, községi jegyzők és körjegyzőknél a „Mozgósítási utasítás a községi előljáróságok számára“ czimű könyv megvan-e.

Az ellenőrzés megkönnyítése végett, a mozgósítási utasítások kiadása alkalmával a járási tisztviselő „Jegyzék“-et állít össze, melyben feltünteti, hogy ki és milyen szövegű mozgósítási utasítással láttatott el. Ezen jegyzék állandóan nyilvántartandó és a mozgósítási terv mellett őrzendő.

Gondatlan kezelés vagy elemi csapások folytán keletkezett hiányok pótlása, ujonnan alakult közsé-

10.

11.

M. kir. hadtörténelmi levéltár IX. csoport
(Budapesti helyőrségi könyvtár)

gek és körjegyzőségek biróinak és jegyzőinek mozgósítási utasításokkal való ellátása, továbbá ujonnan választott magyarul nem tudó községi bírónak anyanyelvükön irt mozgósítási utasításokkal való ellátása, illetve a volt birónak kiadott, de nem megfelelő nyelvű utasítás kicserélése végett a járási tisztviselő az alispánnak minden egyes esetben azonnal jelentést tenni tartozik.

Ép így bejelenteni köteles azt is, ha megszűnt, bekebelezett vagy átalakult községek volt biróinál, és jegyzőinél mozgósítási utasítások feleslegessé váltak; a jelentéshez a felesleges utasítások csatolandók.

Ezenfelül a járási tisztviselő a saját szükségletére kiadott, valamint a járásához tartozó községi bírónál, községi és körjegyzőknél levő mozgósítási utasítások meglétéről, az évenként tartott fősorozás alkalmával (l. Mozg. ut. a közs. előlj. számára 9. pontját) meggyőződni tartozik, s ezeknek tényleg meglévő összegét, valamint az esetleges hiányokat és fölöslegesseket minden év május hó 31-ig az alispánnak bejelenteni köteles.

Az alispán a beérkező jelentések alapján a honvédelmi miniszterhez minden év június hó 30-ig fölterjesztést intéz.

I. FEJEZET.

Általános mozgósítás.

1. §.

A mozgósítás előkészítése.**A. Mozgósítási terv. Idő és munkabeosztás.**

A járási tisztviselő a mozgósítás végrehajtására vonatkozó előkészületeket már békében megteszi és a tett intézkedésekről mozgósítási tervet (l. 1. minta mellékletet) szerkeszt. 12.

Azon teendőkről, melyek a mozgósítás elrendelésére vonatkozó értesítés vétele után háramlanak a járási tisztviselőre, — a mozgósítás végrehajtásánál vezérfonalul szolgáló — idő- és munkabeosztás (l. 2. minta mellékletet) készítendő, melybe a teendők időszerinti sorrendben és az esetleges békeelőkészületek megjelölésével veendő fel. 13.

Az idő- és munkabeosztás, továbbá a mozgósításra vonatkozó írásba foglalt előkészületek, utasítások, 14.

segédletek, rendeletek stb. a mozgósítási tervhez csatolandók, de a népfölkelésre vonatkozó munkálatoktól elkülönítve kezelendők.

15. A járási tisztviselő a mozgósítási tervet összes mellékleteivel együtt **személyes felelősség mellett** hivatalos titok gyanánt a hivatalos helyiségben mindig zár alatt őrizni, állandóan nyilvántartani, tehát a beállott változás szerint azonnal helyesbiteni, kiegészíteni, illetve újból szerkeszteni és minden év márczius havában átvizsgálni tartozik. A hatályukat vesztő részek április havában elégetendők.

Személyváltozás esetén az utód, illetőleg helyettes a mozgósítási tervet a mozgósítási utasításokkal egyidejűleg veszi át.

16. Azon egyének, kik a mozgósítás végrehajtásánál közreműködni fognak s e célra kijelöltettek, illetve a járási tisztviselő helyettesítésére hivatottak, teendőik felől már békében kioktatandók.

17. Ha valamely járásban egyes községeknek más járásba való átkebelezése vagy új járások felállítása és járások megszünése folytán változások fordulnak elő, ez esetben az előbbi járási tisztviselő az előkészített mozgósítási előmunkálatok azon részét, mely a más járáshoz átutalt községekre vagy a megszűnt járásokra vonatkozik, külön intézkedés bevárásá nélkül, az új járási tisztviselőnek iratjegyzék kíséretében átadni és ennek megtörténtét az alispánnak bejelenteni tartozik.

B. Előkészületek a behívásra és bevonulásra.

Azon előkészületek, melyeket a járási tisztviselő a behívásnak és bevonulásnak mozgósítás esetén rendes időben való foganatosíthatása végett már békében megtenni köteles, a következők:

18.

1. Előkészület a mozgósítási nyomtatványok szétosztására.

2. Előkészület a mozgósítási nyomtatványok szétküldésére.

1. Előkészület a mozgósítási nyomtatványok szétosztására.

19.

A mozgósítási nyomtatványokhoz tartozik,

a) Mozcósítási hirdetmény (l. 3. minta mellékletet);

b) Igazoló jegy (l. Mozcg. ut. a községi előjáróságok számára 4. mintát).

Ezen már békében megfelelő mennyiségben a járási tisztviselőnél levő nyomtatványok kiadásához a járási tisztviselő a következő segédeszközöket készíti elő:

Járási elosztó a mozgósítási nyomtatványokról (l. 4. minta mellékletet);

Községi mozgósítási borítékok, — egyttal Átvételi elismervények is (l. 5. minta mellékletet) és

Körjegyzőségi mozgósítási borítékok, — egyttal Átvételi elismervények is (l. 6. minta mellékletet).

A járási tisztviselő mindenek előtt a Járási

elosztót a mozgósítási nyomtatványokról szerkeszti meg és abban a minden egyes község számára mozgósításkor kiadandó mozgósítási nyomtatványok nemét és mennyiségét megállapítja.

Az állandóan nyilvántartandó „Járási elosztó” szerkesztésénél a járási tisztviselő figyelembe vegye, hogy a „Mozgósítási hirdetmény”-ekből minden egyes községnek annyi jusson, hogy azok minden községben többszörösen és templom-kapukon, félreeső lakházakon, továbbá házcsoportokban is kifüggesztethessenek, valamint a vendéglőkben közszemlére kitétethessenek; az „Igazolójegy”-ekből pedig a községben tartózkodó minden tiz nem-tényleges állománybeli emberre egy példány számíttassék.

A „Járási elosztó” megszerkesztése után az egyes községek számára kiadandó mozgósítási nyomtatványok*) az előkészített községi mozgósítási borítékokba helyezendők el.

A községi mozgósítási borítékok a bennük levő mozgósítási nyomtatványokkal együtt egy-egy községi mozgósítási csomagot képeznek.

A községi mozgósítási csomagok közül ezek után a kisközségek számára előkészítettek körjegyzőségenként az előkészített körjegyzőségi mozgósítási borítékokba helyezendők el, a minék

---

*) Ha a külön sorozó járást képező városokban sok nyomtatvány őrzendő, akkor azok a szükség mérvéhez képest városrészenként, illetve kerületenként több borítékba is elhelyezhetők.

megtörténte után körjegyzőségi mozgósítási csomagokat képeznek.

Ennek folytán a járási tisztviselőnél annyi mozgósítási csomag lesz, a hány nagyközség és körjegyzőség tartozik a sorozó járásához. A körjegyzőségi mozgósítási csomagok mindegyikében pedig annyi községi mozgósítási csomag lesz, a hány kisközség tartozik az illető körjegyzőséghez.

2. A mozgósítási nyomtatványok szétküldésére vonatkozó előkészület.

A szétküldésre vonatkozó előkészület békében abból áll, hogy a járási tisztviselő a községi és körjegyzőségi mozgósítási csomagok szétküldési módját és a szétküldésnél használandó utvonalat megállapítja, továbbá a szétvivést eszközölő küldönczöket és azok helyetteseit kijelöli s minderről egy „Kimutatás a községi és körjegyzőségi mozgósítási csomagok mikénti szétküldéséről“ (l. 7. minta mellékletet) című előjegyzést szerkeszt és azt mindenkor nyilvántartja.

A járási tisztviselő feladata tehát, tekintettel a területi és közlekedési viszonyokra, továbbá minden más erre befolyást gyakorló körülményre, véglegesen megállapítani, hogy a mozgósítási csomagok mely körjegyzőknek, illetve községi előjáróságoknak küldessenek meg:

a) gyalog küldönczök,

b) lovas vagy kocsin szállított küldönczök által.

20.

Ezen megállapításnál mindenek felett mérvadó, hogy a mozgósítási csomagok lehetőleg gyorsan és a mozgósítás elrendelésére vonatkozó értesítés beérkezése után legkésőbb 24 óra lefolyása alatt valamennyi községi előjárásának okvetlenül kézbesítve legyenek.

Azoknak a járásoknak részére, melyeknek székhelye törvényhatósági joggal felruházott vagy rendezett tanácsu városokban van — a szükséges küldönczöket és az azok pótlására kijelölendő egyéneket, továbbá a szállításhoz esetleg szükséges lovakat és kocsikat, a járási tisztviselő megkeresése folytán az illető városok polgármesterei, vagy katonaugyi előadói a városban lakó egyének közül kijelölni és az illető járási tisztviselő rendelkezésére bocsájtani tartoznak.

A küldöncz szolgálatra alkalmas egyének kijelölésénél figyelem fordítandó arra, hogy a szükséglet minden körülmények között még az esetben is fedezhető legyen, ha az előre kijelölt személyek egy része felett a beálló szükség esetén azonnal rendelkezni nem lehetne.

3. A mozgósításhoz, továbbá a népfölkelés fölhívásához és behívásához szükséges nyomtatványok készletben tartása és pótlása.

21. Az általános mozgósításhoz szükséges nyomtatványok, és pedig:

1. a „Mozgósítási hirdetmény“ (l. 3. minta mellékletet),

2. az „Igazoló-jegy“ (l. 19. pontot), a szükséges mennyiségben a járási tisztviselőnek már békében kiadatnak.

Ezen nyomtatványok, valamint a mozgósítási terv űrlapok pótlásáért (lásd az 1. melléklet „Utnutató“-ának 1. pontját) a járási tisztviselő a honvéd kiegészítő parancsnoksághoz tartozik fordulni.

Az erre vonatkozó átiratban föltüntetni, hogy mily célból és miért kér nyomtatványt, illetve űrlapot.

A népfölkelés fölhívásához és behívásához szükséges nyomtatványok pótlásáért a járási tisztviselő a népfölkelő járásparancsnoksághoz tartozik fordulni. 22.

Ezen nyomtatványokban mutatkozó hiányok megokolására nézve, az előző pontban foglaltak mérvadók.

4. A mozgósítási és népfölkelési előmunkálatok átvizsgálása.

A járási tisztviselő mozgósítási munkálatait, valamint a népfölkelés fölhívására és behívására vonatkozó előkészületeket évenként a fősorozás alkalmával, egy — a sorozó bizottság utazási és működési tervében — előre meghatározandó napon (lehetőleg az első sorozási napok egyikén), a sorozó bizottsághoz kirendelt közigazgatási hatóság képviselője, a közös hadsereg és honvédség képviselői- 23.

vel egyetértőleg átvizsgálja.)* A netalán észlelt hiányok, vagy a közös hadseregbeli és honvéd kiegészítő hatóságok, illetőleg a népfölkelő járásparancsnokságok mozgósítási előmunkálataival szemben esetleg felmerülő eltérések kölcsönös eszmecsere után lehetőleg azonnal a helyszínén megszüntetendők.

24. A mozgósítási előmunkálatok ezen átvizsgálásánál a mozgósítási terv mintája (l. 1. mellékletet) szolgál alapul és az ebben elősorolt intézkedések helyes előkészítésére, valamint arra is figyelemmel kell lenni, hogy a szükséges mozgósítási utasítások, nyomtatványok stb. a kiadott mennyiségben megvannak-e, szabályosan kezeltetnek-e és a lónyilvántartások helyesek-e?
25. A közigazgatási hatóságoknak a sorozó bizottságokhoz évenként kiküldendő képviselői ebbeli működésükhöz való előkészülhetés céljából a törvényhatóságok részéről saját készletükből jelen utasítás egy példányával idejekorán ellátandók, mely azonban a fősorozás befejeztével mindenkor ismét bekövetelendő.
26. A közigazgatási hatóságnak a sorozó bizottságba kiküldött képviselője, a közös hadsereg és honvédség képviselőivel egyetértőleg, a sorozás befejeztével meggyőződik arról, vajjon a mozgósítási előmunkálatokban talált helytelenségek megszüntettek-e és

---

*) Azon járási tisztviselő, kinek székhelye nem a fősorozás helyén van, a mozgósítási előmunkálatokat átvizsgálás céljából évenként az ujonczállítás helyére elhozni tartozik.

ezen átvizsgálásról az alispánnak sorozó járásokként külön-külön, de a honvédségre, közös hadseregre és népfőlkelésre vonatkozó mozgósítási előmunkálatokról egybefoglalt jelentést tesz. Ezen jelentésből egyszerűen kivethető legyen, hogy az esetleg felmerült hiányok és helytelenségek azonnal megszüntetettek-e, vagy mily intézkedések történtek a megszüntetésre nézve.

Ezen jelentés, az ügy titkos természetére való tekintettel, minden egyéb az ujonczállításra vagy a nyilántartásra, vagy bármely más ügyre vonatkozó jelentéstől teljesen elkülönítve — a mozgósítási tervben foglalt pontokra való vonatkozással — szerkesztendő. E tekintetben a közigazgatási hatóság kiküldendő képviselői, a törvényhatóságok részéről évenként az utasítás kiadása alkalmával, jelen rendelkezésekre külön figyelmeztetendők.

Az alispán a mozgósítási előmunkálatok átvizsgálásáról szóló jelentéseket nem terjeszti fel a honvédelmi miniszternek, hanem a netalán észlelt hiányosságok és helytelenségek megszüntetése és az erre vonatkozó értesítésnek a hadkiegészítő kerületi és honvéd kiegészítő parancsnoksághoz való juttatása iránt azonnal intézkedik. Az alispán csak a saját hatáskörben meg nem szüntethető hiányokról tesz legkésőbb minden évi május hó 31-ig a honvédelmi miniszternek jelentést.

A járási tisztviselő mozgósítási előmunkálatait 28.

a honvédelmi minister időnként betekintés és átvizsgálás végett beköveteli, vagy pedig meghatalmazottja által a helyszínen átvizsgáltatja.

2. §.

A mozgósítás elrendelése.

29. A mozgósítást Ő császári és apostoli királyi Felsége rendeli el.

A mozgósítás végrehajtására vonatkozó legfelsőbb parancsok folytán a honvédelmi minister a szükséges intézkedéseket kiadja.

A járási tisztviselőt a mozgósítás elrendeléséről a honvéd kiegészítő parancsnokság táviratilag, helyben írásbelileg értesíti.

Az értesítés átvételéről a honvéd kiegészítő parancsnokságot azonnal értesíteni kell.

30. Egyes, már békében tervszerűen előkészített és a mozgósítás tartama alatt végzendő teendők végrehajtási idejéül mozgósítási napok tűzettek ki.

A mozgósítási napok a naptári év azon napjával veszik kezdetüket, a mely a mozgósítás elrendeléséről szóló értesítésben első mozgósítási nap gyanánt megjelöltetik.

Mindenik mozgósítási nap éjféltől éjfélig tart.

Az első mozgósítási nap tudtuladásával a többi mozgósítási nap sorrendje is meg

van határozva; erre a mozgósítási hirdetmény „Ló-
avatás“ fejezetének kitöltésénél és oly teendőknél, a
melyek meghatározott mozgósítási napokra tűzettek
ki, különös figyelem fordítandó.

A járási tisztviselő a községi előjárásának a
mozgósítási nyomtatványok szétküldése alkalmával
tudtul adja, hogy az 1. mozgósítási nap a nap-
tári év melyik napja.

A mozgósítást elrendelő legfelsőbb parancsnak
kibocsátására következő első 48 órán át minden
állami és vasuti távirдахивatal állandó nappali és
éjjeli szolgálatot tart.

31.

Hogy ezen általános állandó szolgálat a 48 óra
lefolyása után mely távirдахивállomásokon és mely időn
át lesz még folytatandó, vagy hogy e helyett az éjjeli
órákban az érkező és továbbítandó táviratok felvételére
hol lesz csakis szolgálati készség tartandó, azt a
járási tisztviselő szükség esetén a táviró hivatalban
megtudhatja.

3. §.

A mozgósítás végrehajtása.

A mozgósítás végrehajtásánál főczélul az
szolgáljon, hogy a hadiállományra helyezéshez a nem
tényleges állományu egyének, továbbá a lovak, vala-
mint egyéb hadi szükségletek rendes időben rendel-
kezésre álljanak.

32.

Kétes esetekben, vagy ha előre nem látható
nehézségek merülnének föl, mindenki saját ha-

táskörében legjobb belátása szerint cselekszik és intézkedik.

Felsőbb hatóságok beavatkozása, hacsak erre már békében előkészületek nem tétettek, alig segíthet idejekorán s ebből kifolyólag csak elkerülhetetlen esetben kérendő ki.

33.

A honvéd kiegészítő parancsnokságtól érkező mozgósítás elrendeléséről szóló hivatalos értesítés vétele után, a járási tisztviselő a mozgósítást járásában haladéktalanul végrehajtani, illetve végrehajtatni köteles.

E célból a mozgósítási hirdetményeket a községi mozgósítási boritékokból kiveszi, szabályszerűen kitölti, ennek megtörténte után oda újra visszahelyezi, a boritékokat lezárja és a körjegyzőknek, illetve községi előljáróságoknak kihirdetés végett késedelem nélkül kiküldi.

Ha a mozgósítás elrendeléséről szóló értesítés és a népfölkelés fölhívására és behívására vonatkozó értesítés egyidejűleg, vagy utóbbi az előbbi után rövid időközben érkezik a járási tisztviselőhöz, akkor előbb a mozgósítási hirdetményeket kell kitölteni és szétküldeni s csak ennek megtörténte után végzi a járási tisztviselő a 7. §-ban előirt teendőket.

34.

A mozgósítási hirdetmények szabályszerű kitöltése akkép történik, hogy azokba a lóavatás helye, éve, hónapja, napja, és kezdetének órája (l. 57. pontot),

valamint a keltezés bevezettetik és a hivatalos bélyegző (ezimnyomó) minden példányra rányomatik.

A körjegyzőségi és községi mozgósítási csomagok szétküldése a 20. pont értelmében foganatosított előkészület szerint eszközözendő. A kijelölt küldönczök a betartandó utvonalra és teendőikre nézve újból kioktatandók és azután a csomagokkal szétküldendők.

35.

4. §.

Rendelkezősek a nem-tényleges állománybeli egyének és a mozgósítás évében besorozott újonczok és póttartalékosok bevonulására.

A nem-tényleges állománybeli egyének*) a mozgósítási hirdetmény I. fejezetének rendelkezései értelmében tartoznak bevonulni.

36.

A mozgósítás évében besorozott, de még állományba nem vett újonczok és póttartalékosok bevonulására vonatkozó rendelkezések a mozgósítási hirdetmény II. fejezetében tétetnek közzé. Azok, a kik ezen rendelkezések szerint behívásukat bevárni tartoznak,

*) Kivéven az ideiglenesen, vagy a mozgósítás egész tartamára polgári alkalmazásukban meghagyandókat, (ezen utasítás 3. pontja és a Védőtörvény-utasítás a közös hadsereg és haditengerészet számára II. R. 47. §-a illetve a Védőtörvény-utasítás a m. kir. honvédség számára II. R. 44. §-a szerint). Az ideiglenesen felmentettek, az erre vonatkozólag meghatározott napon — külön behívás bevárása nélkül — bevonulni tartoznak.

külön hirdetésménnyel lesznek behiva. Ezen hirdetésményeket annak idején megkapja a járási tisztviselő.

37.

*) A behívottak a mozgósítás közhirre tételétől kezdve a katonai-, illetve honvéd biráskodás és fegyelmi fenytő hatalom alatt állanak.

38.

A községi előljáróságok a mozgósítás kihirdetését követő negyedik napon a tudtuk szerint be nem vonultakról kimutatást terjesztenek be a járási tisztviselőhöz. Utóbbi a benemvonultak bevonulása iránt a szükséges intézkedéseket azonnal megtenni és ezekről — a községi előljáróságoktól beérkezett és esetleg saját adataival kiegészített névszerinti kimutatások csatolása mellett — a hadkiegészítő kerületi-, illetőleg a honvéd kiegészítőparancsnokságot értesíteni köteles.

*) Mozgósítás után a fertőző betegségekkel szemben való eljárás módja! 1910. évi 102/1-92 sz. számú ker. par. rendelkezésben.

II. FEJEZET.

A népfölkelés fölhívása és behívása.

5. §.

A népfölkelés fölhívásának és behívásának előkészítése.

A. Mozgósítási terv. Idő- és munkabeosztás.

A népfölkelés fölhívására és behívására vonatkozó előkészületeket a járási tisztviselő a 12. pont szerint szerkesztendő mozgósítási tervbe foglalja össze. 39.

A járási tisztviselő azon teendőkről, melyek a népfölkelés fölhívására és behívására vonatkozó értesítés vétele után reá háramlanak „Idő és munkabeosztás“-t készít, (l. 8. minta mellékletet) melybe a teendők időszerinti sorrendben az esetleges béke-előkészületek megjelölésével felveendők. 40.

Az idő- és munkabeosztás, továbbá a népfölkelés fölhívására és behívására vonatkozó írásbeli előkészületek, segédletek és rendeletek stb. a mozgósítási terv mellékletét képezik, ahhoz csatolandók, de

az általános mozgósításra vonatkozó munkálatoktól elkülönítve kezelendők.

41. Az előkészületek nyilvántartására és kezelésére, továbbá a népfölkelés fölhívásánál és behívásánál közreműködő egyének kioktatására nézve a 15. és 16. pontok határozványai mérvadók.

B. Előkészületek a népfölkelés fölhívására és behívására.

42. Azon előkészületek, melyek a népfölkelés fölhívása és behívása esetére a járási tisztviselő által már békében megteendők, a következők:

1. Előkészület a népfölkelési nyomtatványok szétosztására.
2. Előkészület a népfölkelési nyomtatványok szétküldésére.

1. Előkészület a népfölkelési nyomtatványok szétosztására.

43. A népfölkelési nyomtatványokhoz tartozik:

- a) Hirdetmény a népfölkelés fölhívására és behívására (l. 9. minta mellékletet).
- b) Igazolójegy (l. mozg. ut. a községi előljáróságok számára 4. mintát).

Ezen rózsaszínű papírra nyomott nyomtatványok a járási tisztviselőnek már békében ki-

adatnak megfelelő mennyiségben, aki azok szétosztásához következő segédeszközöket készíti elő:

Járási elosztó a népfölkelési nyomtatványokról;

Községi népfölkelési borítékok — egyuttal átvételi elismervények is;

Körjegyzőségi népfölkelési borítékok — egyuttal átvételi elismervények is.

Ezen segédeszközöket a népfölkelési nyomtatványok számára a járási tisztviselő a 4., 5. és 6. minta mellékletekhez hasonlóan szerkeszti.

Mindenek előtt a Járási elosztó a népfölkelési nyomtatványokról szerkesztendő.

A „Járási elosztó“ állandóan nyilvántartandó és szerkesztésénél a következők veendőik figyelembe:

a „Hirdetmény a népfölkelés fölhívására és behívására“ ugyanoly mennyiségben és nyelven adandó a községeknek, mint a „Mozgósítási hirdetmény“;

az „Igazoló jegy“-ekből a községekben tartózkodó minden 10 „A“ alosztálybeli egyén után 1 példány számítandó.

A járási elosztó megszerkesztése után, azon közigazgatási járásnál, melynek területén oly köszénbánya vagy vasuti műhely van, melyben a népfölkelő járásparancsnokság értesítése szerint háboru esetén népfölkelő munkás-osztag fel fog állittatni, a „Hirdetmény a népfölkelés fölhívására és behívására“ „II. Behívás“ 4. pontjába ezen köszénbánya (vas-

uti műhely) már békében beirandó. Az egyes községek számára kiadandó nyomtatványok azután az előkészített községi népfölkelési borítékokba helyezendők el.

A községi népfölkelési borítékok a bennük levő népfölkelési nyomtatványokkal együtt egy-egy községi népfölkelési csomagot; az egy körjegyzőséghez tartozó községek így előkészített csomagjai pedig egy közös borítékba helyezve egy-egy körjegyzőségi népfölkelési csomagot képeznek.

Ennek folytán a járási tisztviselőnél annyi népfölkelési csomag lesz mint a hány mozgósítási csomag a 19. pont utolsó bekezdése szerint van.

2. Előkészület a népfölkelési nyomtatványok szétküldésére.

44.

A szétküldésre vonatkozó előkészület abból áll, hogy a járási tisztviselő a községi és körjegyzőségi népfölkelési csomagok mikénti szétküldéséről a 7. minta melléklet szerint egy „Kimutatás“-t szerkeszt, melynél az 1., 3., 4., és 6. függélyes rovatban foglaltak azonosak a 20. pont szerint szerkesztendő „Kimutatás“ (l. 7. mintát) adataival; küldönczökül és tartalék küldönczökül azonban csak B. alosztályu népfölkelésre kötelezett vagy más nem védköteles egyének jelölendők ki.

6. §.

A népfölkelés fölhívásának és behívásának elrendelése.

A népfölkelés fölhívását Ő csász. és apost. királyi Felsége rendeli el. 45.

Ezen legfelsőbb parancs folytán a honvédelmi minister intézkedik a népfölkelés fölhívása és behívása iránt.

A járási tisztviselőt a népfölkelés fölhívásáról az alispán, a népfölkelés fölhívásáról és behívásáról a népfölkelő járásparancsnokság táviratilag, helyben írásban értesíti (l. 10. a) és b) minta-mellékletet). A népfölkelő járásparancsnokság ezen értesítésben a 7. §-ban foglaltakra való tekintettel a népfölkelési szolgálattételre behívandó legidősebb évfolyam életkorát tudtul adja.

Ha a népfölkelést illetőleg, a mozgósítási napokra hivatkozás történik, akkor első mozgósítási napnak mindig ugyanazon nap tekintendő, mely a fegyveres erő többi részei számára mint ilyen megállapittatik. (l. 30-ik pontot). 46.

7. §.

A népfölkelés fölhívásának és behívásának végrehajtása.

A járási tisztviselő az alispántól érkező s a népfölkelés fölhívására vonatkozó távirati vagy 47.

írásbeli értesítést tudomásul veszi és bevárja a népfölkelő járásparancsnokságtól a 45. pont szerint érkező s a népfölkelés fölhívására és behívására vonatkozó értesítést. Annak vétele után a népfölkelés fölhívását és behívását a járásában azonnal végrehajtja illetve végrehajtatja.

E célból a népfölkelés fölhívásának és behívásának kihirdetését tartalmazó készletben tartott hirdetményeket a községi népfölkelési csomagokból kivesszi és a következő bekezdés szerint kitölti, ennek megtörténte után oda újra visszahelyezi, a borítékokban lezárja és a saját hatáskörben tett intézkedésekkel együtt a körjegyzőségeknek illetve községi előljáráóságoknak kihirdetés végett késedelem nélkül kiküldi.

A hirdetmények kitöltése abból áll, hogy abba a népfölkelő alakulások hadi állományának kiegészítésére behívandó sa 6. §. szerint közölt legidősebb évfolyam életkora a „II. Behívás“ 2. b) pontjánál bejegyeztetik s a hirdetmények elláttatnak keltezéssel és a hivatalos bélyegző lenyomatával.

48. A körjegyzőségi és községi népfölkelési csomagoknak a népfölkelés fölhívására és behívására vonatkozó értesítés beérkezése után legkésőbb 24 óra alatt kézbesítve kell lenni.

8. §.

Rendelkezések a népfölkelésre kötelezettek bevonulására.

A behívott népfölkelésre kötelezettek bevonulási módozata a „Hirdetmény a népfölkelés fölhívására és behívására“ című nyomtatványban van megállapítva.

A bevonulásra vonatkozó további részletes határozványok a „Mozgósítási utasítás a községi előljáróságok számára“ című könyv 8. és a „Népfölkelési igazolványi könyv“ utmutatásának 5. §-ában tárgyaltnak.

49.

A népfölkelő járásparancsnokságok mind azon saját területükön illetőséggel bíró egyénekről, kik évfolyamuknál fogva behivattak, vagy külön rendelkezésekkel bevonulásra utasítottak, de be nem vonultak, községenkint külön-külön névjegyzéket és járásonkint egy-egy összesített névszerinti kimutatást szerkesztenek s a járási tisztviselőnek a fölhívást és behívást követő 15. napon megküldik.

50.

A járási tisztviselő az összesített névszerinti kimutatást saját használatára megtartja; a községenkinti névjegyzékeket pedig az illető községeknek továbbítja.

III. FEJEZET.

Lovak.

9. §.

Általános határozványok.

51. Mozgósítás esetén a loállomány hadiállományra kiegészítettetik.

A kiegészítés egyrészt a vállalkozóknak kiadott kincstári lovak beállítása, másrészt magántulajdonosok hadiszolgálatra alkalmas lovainak felavatása, azaz megfelelő kárpótlás mellett az állam tulajdonába való átvétele (lóavatás) útján történik.

10. §.

A vállalkozóknál lévő közös hadseregbeli és honvéd szolgálati lovak nyilvántartása, behívása és beállítása.

52. A járási tisztviselőnek a cs. és kir. lovas-ezred pótkeret parancsnoksága évente legkésőbb április hó végéig, a honvéd huszár századok parancsnokságai pedig évente október hó végéig a járásban kiadott összes kincstári lovokról községenként szerkesztett „J e g y z é k”-eket fognak átküldeni.

Időközben beálló változásokról föntnevezett

parancsnokságok „Kiegészítő jegyzék“-eket küldenek meg.

A járási tisztviselő ezen jegyzékeket, az ellenőrzés céljából saját használatára szükséges adatoknak a 11. számú minta melléklet szerint a közös hadseregbeli és honvéd lovakról külön-külön vezetendő „Jegyzék“-be*) való bevezetése után, legkésőbb 14 nap alatt az illető községeknek megküldi.

A vállalkozóknál lévő összes közös hadseregbeli és honvéd szolgálati lovak a „Mozgósítási hirdetmény“-nyel hivatnak be. 53.

Az utbaindítás a mozgósítási hirdetmény IV. fejezetének rendelkezései értelmében történik. 54.

Azon vállalkozókat, kik közös hadseregbeli vagy honvéd szolgálati lovakat tartanak és ezeket a meghatározott időben (mozg. hirdetmény IV. fej.) nem indítják utba, a községi előljáróságok a mozgósítás kihirdetése utáni negyedik napon a járási tisztviselőnek feljelentik. Utóbbi sürgősen intézkedik arra nézve, hogy a mulasztók kötelezett-ségüknek tegyenek eleget. 55.

---

*) Törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsu városoknál a vállalkozóknál levő kincstári lovak nyilvántartása a „Mozgósítási utasítás a községi előljáróságok számára“ című könyv 48. pontja szerint történik.

11. §.

Lóavatás.

56. A lóavatásnak már béke idején akként kell előkészítve lennie, hogy az mozgósításkor akadálytalanul végrehajtható legyen.

Az előkészületek és végrehajtás az 1873. évi XX. t.-cz. és a „Végrehajtási utasítás“ alapján teendők meg.

57. A lóavatás iránti intézkedés a mozgósítási hirdetmény közzététele után történik.

A járási tisztviselő feladata, hogy ezen hirdetményt a lóavatási tervkivonatnak az illető községre vonatkozó adatai értelmében jelen utasítás 34. pontja szerint a közzététel előtt pontosan kiegészítse.

58. Ha a felavatott lovaknak az avatási helyről leendő elszállítására, a járási tisztviselő hatásköre területéről lóvezetők volnának kirendelendők, az alispán már békében tudtul adja az ezen célra biztosítandó emberek számát. A járási tisztviselő meghatározza, hogy mely községek, hány lóvezetőt, mely avatási helyen és mikor tartoznak kiállítani és ezen adatokat már békében tudatja az érdekelt községi előljárásgokkal.

59. A törvényhatóság részéről megküldött lóavatási terv kivonatát és a lóvezetőkről a községi előljárá-

ságoktól beérkező névjegyzékeket a járási tisztviselő a mozgósítási tervnél őrzi; a megjelölt lóavatási helyen egy alkalmas lóavatási tárt és ennek közelében egy irodaszobát már béke idejében kiszemel s ha a lóavatási terv szerint egy napon több község lovai lesznek elővezetendők, vagy ha egy nagyobb község lovainak avatása több napot vesz igénybe, az elővezetés sorrendjére nézve is tervezetet készít s mind-ezeket a lóavatási terv kivonat jegyzet rovatába bejegyzi.

A járási tisztviselő a nála, vagy a hatásköre területén levő község előljáróságánál netán elhelyezett szerelvény-ládának biztos helyen való megőrzéséről gondoskodik és a rend fentartására az avatási téren szükséges közegek biztosítása iránt is intézkedik.

60.

IV. FEJEZET.

Különleges rendelkezések.

12. §.

A mozgósítás befolyása a fősorozás és utóállítás keresztülvételére, továbbá a vegyes felülvizsgáló bizottságok működésére.

61. Az erre vonatkozó rendelkezéseket a Védtörvény utasítások I. részeinek 87. és 112. §-ai tartalmazzák..

Ha az általános mozgósítás a fősorozás ideje alatt rendeltetnék el, a sorozás félbeszakítandó és az ott jelenvolt hivatalos személyek, a mozgósítás végrehajtása végett székhelyeikre azonnal elindulnak.

13. §.

Területi népfőkelő osztagok és őrségek; a csendőr-őrsök megerősítése.

62. Azon célból, hogy a vasutak, vasuti építmények rozszakaratu megrongálás ellen, vagy ellenséges járőrök által szándékolt szétrombolás ellen biztosítasanak, valamint a fontosabb helyek megszállására a népfőkelés fölhívása és behívása esetén területi népfőkelő osztagok s őrségek állittatnak fel.

Az egyes járások területén levő csendőrőrsök, hogy háboru esetén bekövetkező fokozottabb szolgálati követelményeknek is megfelelhessenek s a véd-erő érdekében hathatósabban közreműködhessenek, karhatalmi népfőlkelő osztagokkal erősítettnek meg.

E célra szükséges népfőlkelő legénység a népfőlkelő járásparancsnokság által a csendőrőrsök közreműködésével már kékében kijelöltetik; ez utóbbiak a kijelölések foganatasára vonatkozó intézkedéseket a járási tisztviselő s a csendőrszakaszparancsnokságok útján kapják meg.

A területi alakulásoknak háboru idején való ellátásáról a katonai hatóságok gondoskodnak.

Az igénybe vett elhelyezés, fekszalma és tűzifa nyugtáztatik s a községek ártérítés tekintetében a járási tisztviselő útján a honvéd kerületi parancsnokságokhoz vannak utalva.

14. §.

Népfőlkelésre kötelezett munkások.

A járási tisztviselő a járása által háboru esetén szolgáltatandó népfőlkelésre kötelezett munkásokról a népfőlkelő járásparancsnokságtól már békében egy „Részletes munkáskivetés“-t kap*) (lásd 12. minta mellékletet) a saját használatára, melyben a járáshoz tartozó községek által adandó

*) Városok, melyek önmagukban sorozó járást képeznek, csak Névjegyzékeket kapnak, mint a községek.

63.

64.

65.

munkások községenkint s számszerint vannak kitüntetve.

Ezen „Részletes munkás-kivetés“ a járási tisztviselő mozgósítási terve mellett őrzendő.

Azon községek, melyek ezen szükségletet szolgáltatják ugyanazon parancsnokságtól a járási tisztviselő útján a kijelölések foganatosítása céljából egyidejűleg 2—2 részben kitöltött Névjegyzéket kapnak (l. Mozg. ut. közs. előlj. számára 12. §. és 6. minta).

A községek a foganatosított kijelölésekhez képest az üres rovatokat kitöltik, a kitöltött névjegyzék egyik példányát a járási tisztviselő útján a népfölkelő járásparancsnokságnak visszaküldik, a második példány pedig a községeknél marad és a Népfölkelő lajstromok mellett őriztetik.

66. A „Részletes munkás-kivetés“-ek és a községeknél vezetett Névjegyzékek mindaddig érvényben maradnak, míg ezek a népfölkelő járásparancsnokság által hatályon kívül nem helyeztetnek vagy nem módosíttatnak.

67. A katonai hatóságok és parancsnokságok a népfölkelés felhívása és behívása után, sürgős esetekben a szükséges munkásoknak előállítását közvetlenül a községi előljáróságoktól vagy a járási tisztviselőktől is követelhetik.

Ily megkereséseknek ugy a járási tisztviselő;

valamint a községi előjáróságok feltétlenül és késedelem nélkül eleget tenni kötelesek.

A községi előjáróságok ennek megtörténtéről a járási tisztviselőt, ezek pedig a népfölkelő járásparancsnokságot utólagosan értesítik.

15. §.

Egyéb hadi szükségletek szolgáltatása.

A mozgósításkor megkívántató egyéb hadi szükségletek — ugymint fuvarok, férhelyek, stb. — szolgáltatása, valamint a kincstári javak megőrzése körüli rendelkezések, külön s idejekorán fognak közzététetni. Az ezekre vonatkozó s már béke idején szükséges adatok, megkeresés esetén, az illető katonai illetve honvéd parancsnokságokkal, hatóságokkal stb. megbízhatóan és alaposan szerkesztve, gyorsan közlendők.

68.

~~16. §.~~~~Részbeli mozgósításkor szem előtt tartandó rendelkezések.~~

~~A részbeli mozgósítás elrendeléséről vala~~
men nyi járási tisztviselő írásbeli rendelettel azonnal értesítettik.

Részbeli mozgósítás esetén a nem tényleges állományu egyének behívása mozgósítási hirdetésekkel vagy behívójegyekkel történik. A mozgósítási hirdetményeket a honvédelmi minister, a behívójegyeket a hadkiegészítő kerületi és honvéd kiegészítőparancsnokságok küldik meg a járási tisztviselőnek.

69.

*S. 1904 évi 1200 n. H. M. rendeletet.
de. 9m
1. 200/kt. szám saját.
904*

70. ~~Zöld színű mozgósítási hirdetményeket, valamint igazolójegyeket, községi és körjegyzőségi borítékokat az előbb említett nyomtatványok csomagolásához a honvédelmi ministertől csak azon járások kapnak, melyekben a részbeli mozgósítás hirdetmények útján fog közzététetni.~~

A részbeli mozgósítás tudtuladása és a hirdetmények illetve behívó jegyek beérkezése közötti időt a járási tisztviselők arra használják föl, hogy későbbi teendőik végzéséhez az előkészületeket megteszik. A járási tisztviselő, a kinek járásában a részbeli mozgósítás mozgósítási hirdetményekkel hirdettetik ki, erről a községi előljáráásokat írásbelileg azonnal értesíteni tartozik.

71. A lóállomány kiegészítése részbeli mozgósítás esetén rendszerint lóavatás útján történik. Azon járási tisztviselőket, kiknek járaásaiban a részbeli mozgósítás kihirdetése mozgósítási hirdetményekkel történik, a honvédelmi minister értesíti, hogy ezen járásokban lesz-e lóavatás vagy nem.

Ha lóavatás lesz, akkor a járási tisztviselő a lóavató bizottság polgári tagjait erről értesíti s a mozgósítási hirdetményeket a lóavatásra vonatkozólag megfelelően kitölti, ha pedig lóavatás nem lesz, akkor a mozgósítási hirdetményekben a lóavatásra vonatkozó fejezet feltűnően törlendő.

Ha egy oly járásban lenne lóavatás, a melyben ~~a részbeli mozgósítás mozgósítási hirdetmények útján~~

~~nem hirdettetik ki, akkor az érdekelt járási tisztviselő a honvédelmi ministertől az erre vonatkozó írásbeli rendelkezéseket azonnal, a lóavatás elrendeléséhez szükséges hirdetményeket pedig utólag kapja meg.~~

A vállalkozóknál levő kincstári lovak beyonulására vonatkozó rendelkezéseket a részbeli mozgósítási hirdetmények, illetve a lóavatásra vonatkozó külön rendelkezések tartalmazzák.

A részbeli mozgósítás végrehajtására vonatkozó parancs átvételéről a járási tisztviselő a honvédelmi miniszternek táviratilag (helyben írásbelileg) jelentést tenni tartozik.

72.

A járási tisztviselő a zöld színű hirdetmények beérkezése után a részbeli mozgósításra vonatkozó és neki megküldött nyomtatványokat az általános mozgósítás esetére előkészített „Járási elosztó” adatainak figyelembe vételével azonnal kiadásra előkészíteni és a községi és körjegyzőségi boritékokat megfelelően kitölteni tartozik.

73.

Ezek után a mozgósítási hirdetmények a 34. pontban előírt módon szabályszerűen kitöltendők (ha azonban lóavatás a járásban nem lesz, a lóavatásra vonatkozó fejezet törlendő; l. 71. pontot) és az igazoló jegyekkel együtt a községi mozgósítási boritékokba helyezendők, a boritékok lezárandók és a körjegyzőknek, illetve községi előljáróságoknak kihirdetés ~~végzett késedelem nélkül kiküldendők.~~

~~A részbeli mozgósításra vonatkozó nyomtatványokat az előkészületek megtételénél és a végrehajtásnál, az általános mozgósításhoz készen tartottakkal semmi körülmények között sem szabad összevegyíteni, tehát azok teljesen külön kezelendők.~~

Csak ezen rendelkezés szigorú betartása mellett nyerünk biztosítékot arra, hogy a részbeli mozgósítás, valamint az erre esetleg következő általános mozgósítás fennakadás nélkül lesz végrehajtható.

74. Azon járási tisztviselő, ki a részbeli mozgósítás végrehajtására vonatkozó parancsot megkapta, az általános mozgósítás esetére előkészített „Idő- és munkabeosztás“-ban felsorolt összes teendőket végezni tartozik.

Ia egyes teendők mozgósítás esetén nem volnának végzendők, ez külön elrendeltetik.

A községi és körjegyzőségi mozgósítási csomagok, valamint a behívójegyek szétvivésére küldönczökül és a loávatáshoz lövezetőkül azon egyének rendelendők ki, a kik általános mozgósítás esetére ily célra kijelöltettek és nyilvántartatnak.

75. Azon járási tisztviselő, kinek járásából részbeli mozgósítás folytán csak egyes emberek hivatnak be, a részbeli mozgósítás elrendeléséről nem kap értesítést, csak sárga színű behívó jegyeket, melyeket a Véd-törvény utasítás a közös hadsereg és haditengerészet számára III. rész 26. és 30. § a, illetve a Véd-

Érvényes

1904. évi április 1-étől kezdve!

16. §.

Részbeli mozgósításkor szem előtt tartandó rendelkezések.

Részbeli mozgósítás esetén a nem tényleges állományu egyének behívása mozgósítási hirdetményekkel vagy behívójegyekkel történik. A mozgósítási hirdetményeket a honvédelmi minister, a behívójegyeket a hadkiegészítő kerületi és honvéd kiegészítőparancsnokságok küldik meg a járási tisztviselőknek. 69.

Zöld színű mozgósítási hirdetvényeket, valamint igazolójegyeket, községi és körjegyzőségi boritékokat az előbb említett nyomtatványok csomagolásához a honvédelmi ministertől már békében csak azon járások kapnak, melyekben a részbeli mozgósítás kihirdetése hirdetményekkel tervbe vétetett. 70.

A járási tisztviselők a nyomtatványokat lepecsételt, illetve ólomzárral ellátott csomagokban kapják meg.

A csomagok kettős boritékban vannak.

A csomagok átvétele után a külső boriték óvatosan bontandó fel.

A belső boritékot békében felbontani nem szabad, s a nyomtatványok ezen lepecsételt,

illetve ólomzárral ellátott boritékban az általános mozgósítás esetére előkészített munkálatok mellett őrzendők.

71. Azok a járási tisztviselők, a kiknek békében lezárt csomagokban zöldszinü nyomtatványok adattak ki, a részbeli mozgósítás elrendelésére vonatkozó értesítést táviratilag, (helyben írásbelileg) kapják a honvédelmi ministertől.

Azok a járási tisztviselők, a kik békében zöld színü mozgósítási hirdetményeket nem kaptak, a részbeli mozgósítás elrendelésére vonatkozó értesítést írásbelileg kapják a honvédelmi ministertől.

72. A járási tisztviselő a részbeli mozgósítás elrendelésére vonatkozó távirati értesítés átvételéről a honvédelmi miniszternek táviratilag (helyben írásbelileg) jelentést tesz, azután a részbeli mozgósításra vonatkozó csomagokat felbontja és a csomagokban levő nyomtatványokat az általános mozgósítás esetére előkészített „Járási elosztó” adatainak figyelembe vételével azonnal kiadásra előkészíteni, továbbá a községi és körjegyzőségi boritékokat megfelelően kitölteni tartozik.

Ezek után a mozgósítási hirdetmények a 34. pontban előírt módon szabályszerűen kitöltendők (ha azonban lóavatás a járásban nem lesz, a lóavatásra vonatkozó fejezet törleendő; l. 75. pont) és az igazoló jegyekkel együtt a községi mozgósítási boritékokba helyezendők, a boritékok lezárandók és a körjegyzők-

nek, illetve községi előjáróságoknak kihirdetés végett késedelem nélkül kiküldendők.

A részbeli mozgósításra vonatkozó nyomtatványokat az előkészületek megtételénél és a végrehajtásnál, az általános mozgósításhoz készen tartottakkal semmi körülmények között sem szabad összevegyíteni, tehát azok teljesen külön kezelendők.

Csak azon rendelkezés szigorú betartása mellett nyerünk biztosítékot arra, hogy a részbeli mozgósítás, valamint az erre esetleg következő általános mozgósítás fennakadás nélkül lesz végrehajtható.

Azon járási tisztviselő, ki a részbeli mozgósítás elrendelésére vonatkozó távirati (helyben írásbeli) értesítést megkapta, az általános mozgósítás esetére előkészített „Idő- és munkabeosztás“-ban felsorolt összes teendőket végezni tartozik.

73.

Ha egyes teendők mozgósítás esetén nem volnának végzendők, ez külön elrendeltetik.

A községi és körjegyzőségi mozgósítási csomagok, valamint a behívójegyek szétvivésére küldönczöknél és a loávatáshoz lóvezetőknél azon egyének rendelendők ki, a kik általános mozgósítás esetére ily célra kijelöltettek és nyilvántartatnak.

Azon járási tisztviselő, a ki egyes emberek behívására sárga színű behívó jegyeket kap, ezeket a Védtörvény utasítás a közös hadsereg és hadi-

74.

tengerészet számára III. rész 26. és 30. §-a, illetve a Védőtörvény utasítás a m. kir. honvédség számára III. R. 25. és 29. §-a szerint küldi szét és kézbesíti.

75. A lóállomány kiegészítése részbeli mozgósítás esetén rendszerint lóavatás útján történik.

Részbeli mozgósítás esetén csak azon járásokban lesz lóavatás, a melyek a már békében kiadott lóavatási tervben zöld tintával vannak beírva.

Ha tehát a járásban lóavatás lesz, akkor a járási tisztviselő a lóavató bizottság polgári tagjait erről értesíti s a mozgósítási hirdetményeket a lóavatásra vonatkozólag megfelelően kitölti, ha pedig lóavatás nem lesz, akkor a mozgósítási hirdetményekben a lóavatásra vonatkozó fejezet feltűnően törlendő.

Azon járások, melyekben a nem-tényleges katonai egyének nem mozgósítási hirdetményekkel hivatnak be, a melyekben azonban a lóavatási terv szerint (zöld tintával irt adatok) a lóavatás fogantositandó, a honvédelmi ministertől már békében külön mozgósítási hirdetményeket kapnak. Ezen hirdetményekre nézve ugyanazon rendelkezések mérvadóak, mint a többi részbeli mozgósítás esetére szóló mozgósítási hirdetményekre.

A vállalkozóknál levő kincstári lovak bevonulására vonatkozó rendelkezéseket a részbeli mozgósítási hirdetmények, illetve lóavatásra vonatkozó külön hirdetmények tartalmazzák.

~~törvény utasítás a m. kir. honvédség számára III. R. 25. és 29. § a szerint küld szét és kézbesít.~~

17. §.

A mozgósítási költségek visszatérítése.

A közigazgatási hatóságoknak az általános vagy a részbeli mozgósítás, továbbá a népfölkelés fölhívása és behívása következtében felmerülő összes költségeit, (katonai karhatalmi segédletek, a bevonulók szállítása, lóavatás, valamint a közigazgatási közegek által hivatalbeli körletükön kívül teendő utazások stb.) a közös hadügyi tárca visszatéríti.

76.

A járási tisztviselő, az ezen kiadásokra vonatkozó okmányolt kimutatásokat a mozgósítás hónapját követő hónap végéig és ha ily kiadások később is történnek, minden hó végéig az alispánnak előterjeszti, a ki azokat, az illető katonai területi parancsnoksághoz való átszármaztatás végett, a honvédelmi miniszterhez terjeszti fel.

18. §.

Zárhatározat.

Mindazon teendőket, melyeket ez az utasítás a „járási tisztviselő“-re ruház, Magyarországon a járásokban a főszolgabíró, a törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsu városokban megfelelő

77.

eltéréssel a polgármester, illetőleg a katonai előadó; Horvát-Szlavonországekban a járásokban a járási főnök, a városokban a polgármester, Zágráb, Eszék, Zimony és Varasd városokban pedig megfelelő eltéréssel a katonai előadó teljesíti.

. . . . .járás.

1. melléklet.

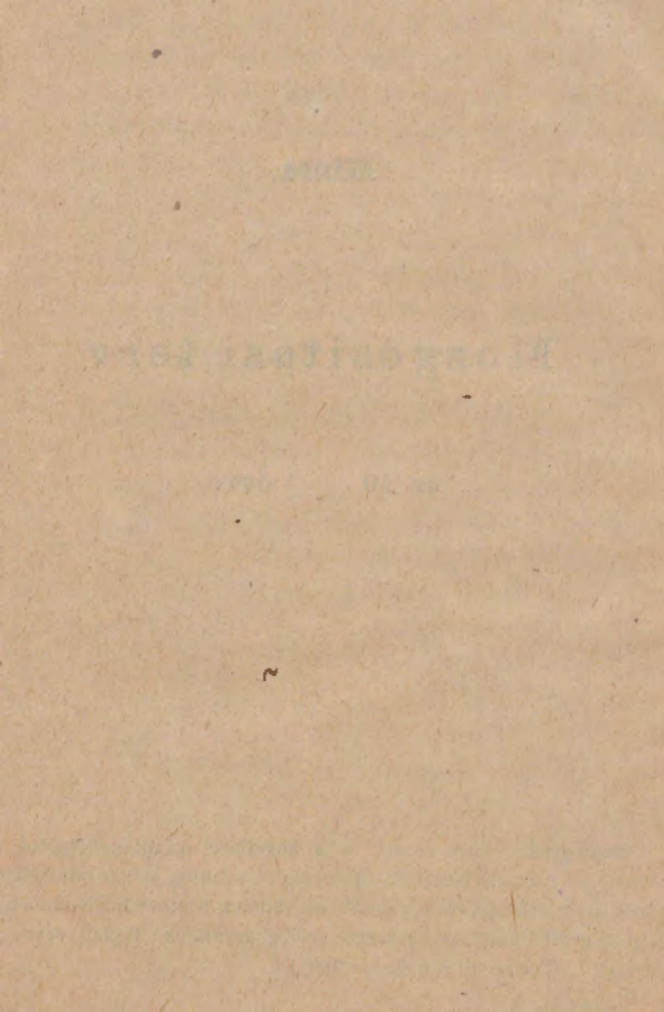
12. ponthoz.

Minta.

Mozgósítási terv

az 19..... évre.

Megjegyzés. Ezen minta és a következő minta-melléletek a járási tisztviselő teendőinek megkönnyítése végett vétettek fel az utasításba. Mivel azonban azok a járás viszonyainak nem minden esetben felelnek meg, a járási tisztviselő munkálatainak szerkesztésénél a mintákban foglalt egyes részeket kihagyhatja, illetve új részeket vehet fel.

. . . . . járás.

I. FEJEZET.

A mozgósítás előkészítése.

1. Mozgósítási nyomtatványok. Járási elosztó.

(Mozg. utasítás 19. pont.)

		A járáshoz a (az)		
		számu iktatvány(ok) szerint		
.....	darab	magyar	} szövegű mozgósítási tási hirdetés menny	
.....	"	horvát		
.....	"	német		
.....	"	román		
.....	"	irodalmi tót		
.....	"	sárosi tót		
.....	"	rusnyák		
.....	"	szerb		
.....	"	olasz		
és	"	igazolójegy	érkezett.	

2. A mozgósítási nyomtatványoknak községenkénti szétoosztása és borítékokba való helyezése.

(Mozg. utasítás 19. pont.)

Az elosztást az . . . alatt idecsatolt és állandóan nyilvántartott „Járási elosztó a mozgósítási nyomtatványokról“ tünteti föl.

A mozgósítási nyomtatványok a „Járási elosztó a mozg. nyomtatványokról“ adatainak megfelelően községenként szétoosztattak és a mozg. utasítás 5. mintamelléklete szerint előkészített községi mozgósítási borítékokba helyeztetek.

3. Körjegyzőségekhez tartozó kisközségek mozgósítási csomagjainak körjegyzőségi borítékokba tétele.

(Mozg. utasítás 19. pont.)

Az egyes körjegyzőségekhez tartozó kisközségek mozgósítási csomagjai a mozg. utasítás 6. minta melléklete szerint előkészített borítékokba tettettek.

4. Előkészület a községi és körjegyzőségi mozgósítási csomagok szétküldésére.

(Mozg. utasítás 20. pont.)

A községi és körjegyzőségi mozgósítási csomagok szétküldésére tett előkészületeket a mozg. utasítás 7. minta melléklete szerint szerkesztett . . . . . alatt csatolt „Kimutatás” tünteti föl.

II. FEJEZET.

A népfölkelés fölhívásának és behívásának előkészítése.

1. Népfölkelési nyomtatványok. Járási elosztó.

(Mozg. utasítás 43. pont.)

A járáshoz az . . . . . számú		
iktatvány(ok) szerint		
..... darab magyar	} szövegű Hirdetmény a népfölkelés fölhívására és behívására,	
..... „ horvát		
..... „ német		
..... „ román		
..... „ irodalmi tót		
..... „ sárosi tót		
..... „ rusnyák		
..... „ szerb		
..... „ olasz		
..... továbbá		
..... darab		Igazolójegy érkezett.

Az elosztást az . . . . . alatt idecsatolt és állandóan nyilvántartott „Járási elosztó a népfölkelési nyomtatványokról“ tünteti föl.

2. A népfölkelési nyomtatványoknak községenkénti szétosztása és borítékokba való helyezése.

(Mozg. utasítás 43. pont.)

A népfölkelési nyomtatványok a „Járási elosztó a népfölkelési nyomtatványokról“ adatainak megfelelően községenként szétosztattak és a mozg. utasítás 5. minta melléklete értelmében előkészített borítékokban elhelyeztettek.

Elhelyezés előtt azonban a „Hirdetmény a népfölkelés fölhívására és behívására“ című nyomtatványok „H. Behívás“ 4. pontjában a kőszénbánya (vasúti műhely) melyben népfölkelő munkás osztag felállítatik tintával beiratott.

3. Körjegyzőséghez tartozó kisközségek népfölkelési csomagjainak körjegyzőségi népfölkelési borítékokba tétele.

(Mozg. utasítás 43. pont.)

Az egyes körjegyzőségekhez tartozó kisközségek népfölkelési csomagjai a mozg. utasítás 6. minta melléklete értelmében előkészített borítékokba tétettek.

4. Előkészület a községi és körjegyzőségi népfölkelési csomagok szétküldésére.

(Mozg. utasítás 44. pont.)

A községi és körjegyzőségi népfölkelési csomagok szétküldésére tett

előkészületeket az . . . alatt csatolt „Kimutatás a községi és körjegyzőségi népfölkelési csomagoknak mikénti szétküldéséről“ tünteti föl.

III. FEJEZET.

A mozgósítás, továbbá a népfölkelés fölhívásának és behívásának végrehajtása.

1. A végrehajtásra tett előkészületek. (Mozg. utasítás 1. és 5. §-a.)

A mozgósítás, továbbá a népfölkelés fölhívásának és behívásának végrehajtása alkalmával fogantatandó teendőkről, a 2. és 8. minta mellékletek értelmében egy-egy külön idő- és munkabeosztás szerkesztetett és ezek . . . alatt csatolva vannak.

2. A végrehajtásnál közreműködők és a járási tisztviselő helyettesítésére hivatott egyén teendőik felől tájékozva vannak-e? (Mozg. utasítás 16. pont.)

A helyettesítesemre hivatott . . . (szolgabíró) urat teendői felől tájékoztattam a akadályoztatásom (betegségem) esetén a végrehajtás akadálytalanul történhetik. A végrehajtásnál közreműködő egyéneket teendőik felől egyenkint kioktattam.

3. A községi előljáróságok kötelességeiket a mozgósítás, továbbá a népfölkelés fölhívásának és behívásának előkészítésénél és végrehajtásánál ismerik-e? (Mozg. utasítás 7. pont.)

hóban személyesen meggyőződtem, hogy a járás összes községeinek előjáróságai és körjegyzői a „Mozgósítási utasítás a községi előjáróságok számára“ című könyvben foglalt köteleességeikről teljesen tájékozottak. Valamennyi megbízható módon ismeri a mozgósítási és népfölkelési nyomtatványok célját és alkalmazási módját.

IV. FEJEZET.

A mozgósítással, továbbá a népfölkelés fölhívásával és behívásával kapcsolatos nyilvántartási ügyek.

1. A községi előjáróságok nyilvántartási iratainak megvizsgálása. (Mozg. utasítás 7. pontja.)

hóban a községi előjáróságok nyilvántartási iratait megvizsgáltam s ez alkalommal az észlelt hiányok megszüntetése iránt a helyszínen intézkedtem.

2. A mozgósítás egész tartamára, vagy csak ideiglenesen polgári állásukban meghagyandó legénység. (Mozg. utasítás 36. pont.)

Közös hadseregbeli . . . . .
 tartalékos altiszt, honvédséghez tartozó . . . . . tartalékos altiszt,
 . . . . . honvéd . . . . .
 lásd a . . . . . csatolt névjegyzékeket.

3. A lóavatási helyeken kiszemelt lóavatási tér és irodaszobák, továbbá a rend fenntartására szükséges közbiztonsági közegek, szerelvény-láda s végre a csapatokhoz szállítandó lovak számára netán biztosítandó lóvezetők. (Mozg. utasítás 11. §.)

(Itt a lóavatási terek és irodák megjelölendők, továbbá a rend fenntartására tett előkészületek, valamint a szerelvény-láda elhelyezése röviden felemlítendő.)

Az . . . . . avatási hely számára szükséges lóvezetők az . . . . . alatt mellékelt névjegyzékekben tartatnak nyilván . . . . . rendelet alapján.

4. Lóavatási tervkivonat. (Mozg. utasítás 11. §.)

Az 19 . . . . . évre kiadott lóavatási tervkivonat a lovak elővezetésének sorrendjére nevezve kellően kiegészítve . . . . . alatt van mellékelve.

5. Az országos járművek (szekerek) nyilvántartása. (Mozg. utasítás 15. §.)

Az utolsó 19 . . . . . évi összeírásról szóló kimutatások . . . . . alatt mellékelve vannak.

V. FEJEZET.

A rendestől eltérő előkézűletek.

Függelék.

A mozgósításra vonatkozó utasítások, ügyiratok, jegyzetek és a jelen mozgósítási terv megőrzése.

1. Mozdósítási utasítás a járási tisztviselők és községi előjáróságok számára megőrzése, (Mozg. utasítás 9. és 11. pont.)

A járásnál levő 2—2 példányból 1—1 példány, alólírott által a hivatalos helyiségben zár alatt (p. o. Wertheim zárral ellátott szekrényben) őriztetik 1—1 példányt pedig N. N. szolgabíró (járási tisztviselő helyettese, tart zár alatt.

2. A községi bírók, községi jegyzők és körjegyzők a nekik kiadott „Mozgósítási utasítás a községi elöljáróságok számára“ czimű könyv birtokában vannak-e? (Mozg. utasítás 11. pont.)

3. Egyéb rendeletek, jegyzetek stb. (Mozg. utasítás 15. pont.)

4. Jelen mozgósítási terv és mellékleteinek megőrzése. (Mozg. utasítás 15. pont.)

A járáshoz tartozó községi bírók, jegyzők és körjegyzők a . . . . alatt csatolt jegyzékben feltüntetett mozgósítási utasításokkal vannak ellátva. (község bírása kezén elveszett könyv pótlása végett az alispánhoz . . . . szám alatt jelentés tétellett).

. . . . . számú rendeletek stb. mellékelhetnek.

Ezen mozgósítási tervet összes mellékleteivel együtt alólírott z á r a l a t t ő r z i é s f o l y t o n n y i l v á n t a r t j a .

Kelt . . . . .

Alíírás.

Utmutatás

a jelen mozgósítási terv szerkesztéséhez.

1. A mozgósítási terv első összeállításához ezen Utasítás kiadásakor a járási tisztviselőnek három darab nyomtatott mozgósítási terv űrlap adatik ki. A később keletkező szükséglet fedezése végett a járási tisztviselő forduljon a honvéd kiegészítő parancsnoksághoz (l. 21. pontot).

2. A mozgósítási terv szövege, a mozgósítási utasítás megfelelő §-ainak és pontjainak idézése mellett, hasábosan irandó; a pontok, mint a jelen mintából kivethető a bal-, a tett intézkedések vagy előkészületek a jobb oldali hasábon tárgyalandók. A változó adatok (péld. nevek vagy számok) írónnal vezetendők be.

Ott, hol a mozgósítási teendők tökéletes megismertetésére a meglevő kérdő pontokban adott keret nem elégséges, szükség szerint újabb pontok veendők fel.

3. A czimlappal bíró mozgósítási terv, Fejezetekből és Függelékből áll.

Minden egyes Fejezet külön-külön ívre irandó azon czélból, hogy ha az egyik vagy másik fejezetnek, a netalán bekövetkezett változások folytán, újbóli átdolgozása válnék szükségessé, ne kelljen az egészet újból leírni. Erre való tekintettel a mozgósítási tervet nem is kell összevarrni, hanem az egyes ívek, írónnal megszámozva, számszerinti sorrendjük szerint, lehetőleg kemény papírtáblák közé helyezendők el.

4. A jelen minta jobb hasábján foglalt szöveg a mozgósítási terv szerkesztésére és átvizsgálására nézve csak például, illetőleg utmutatásul szolgál és természetesen a körülményekhez és helyi viszonyokhoz képest változni fog.

Idő- és a mozgósítás végrehajtásánál

Folyó szám	A fennálló utasítások és a vett rendeletek alapján a járási tisztviselő részéről az alább megnevezett ügyekben teendő intézkedés
1	Mozgósítási parancs vételéről szóló átvételi elismervény elküldése a honvéd kiegészítő parancsnoksághoz (l. Mozg. utasítás 29. pontját)
2	A mozgósítási hirdetményeknek a községi boritékokból való elővétele, a loávatásra vonatkozó résznek a loávatási terv kivonat szerinti való kitöltése (l. 57. és 73. p.) keltezéssel és hivatalos bélyegzővel ellátása (l. Mozg. ut. 34. p.) és a boritékokba való visszahelyezése.
3	A községi (körjegyzőségi) csomagoknak a községekhez (körjegyzőkhöz) való kiküldésére nyilvántartott <i>küldönczöknek</i> berendelése (l. Mozg. ut. 85. p.) és az ezek számára esetleg szükséges lovak és előfogatok kiállítása.
4	A loávatási helyre küldendő lövezetök kirendelése, esetleg biztonsági közegekről való gondoskodás (l. Mozg. ut. 58. és 60. p.)
5	A községi (körjegyzőségi) boritékok lezárása. A községi (körjegyzőségi) csomagoknak a községekhez (körjegyzőkhöz) való kiküldése (l. Mozg. utasítás 35. pont). A községi előljáróságok értesítése arról, hogy az 1. mozgósítási nap a naptári év melyik napja (l. Mozg. utasítás 30. pont.)
6	A községeknek (körjegyzőknek) kiküldött mozg. hirdetményekről és igazoló jegyekről szóló átvételi elismervények átvétele, ezen átvételi elismervények megőrzése, a hiányzóknak megszürgtetése
7	A meghatározott időre be nem vonult legénység és utba nem indított szolgálati lovak iránti intézkedés (l. Mozg. ut. 38. és 55. p.)

Megjegyzés: 1. A jelen minta csak példagyanúként szolgál. A járási tisztviselő ezen „Idő- és munkabeosztás”-t saját használatra, a legegyszerűbbnek tetsző módon állíthatja össze. A fődolog az, hogy a mozgósítás elrendeléséről szóló hivatalos értesítés vétele után fogantatandó teendők időszaki sorrendben fel legyenek véve.

munka-beosztás

fogánatosítandó teendőkről.

M e g j e g y z é s

A távirati (írásbeli) átvételi elismervény előkészítve mellékelve van.

Községenkénti borítékokban előkészítve.

A szükséges küldönczök névszerint nyilvántartatnak

A lóvezetők névszerint nyilvántartatnak

Az 1. mozgósítási nap tudtul adásához az előkészített ivék csatolva vannak.

A községektől körjegyzőktől beérkező átvételi elismervények alapján fogánatosítandó

A községektől beérkező kimutatások és jelentések alapján fogánatosítandó

2. A megjegyzés rovatban felemlítendő, vajjon az illető intézkedés teljesen előkészített-e vagy még előkészítendő; esetleg vajjon előkészítése tekintetében minő akadály forog fenn.

Minta.

Mozgósítási hirdetmény.

Ő császári és Apostoli királyi Felsége

a közös hadseregnek, hadi tengerészetnek, mindkét honvédségnek és a bosnyák-hercegovinai csapatoknak

általános mozgósítását

legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

Ennek folytán és a kiadott-egyéb legfelsőbb parancsok végrehajtásául elrendeltetik:

1. A nem-tényleges állományu egyének bevonulása.

Valamennyi nem-tényleges állományu egyén e hirdetménynek tartózkodási községében való közhirre tétele után legkésőbb 24 óra alatt elindulni és a legrövidebb uton bevonulni köteles. A legénység a katonai vagy honvéd igazolványi könyvbe bevezetett fölszerelési állomásra, a havidijasok és az ajánlati lappal ellátott legénység ajánlati lapjaik adatai szerint vonulnak be.

II. A folyó évben besorozott, de még állományba nem vett ujonczok és póttartalékosoknak állománybavétele és bevonulása.

A folyó évben besorozott, de még állományba nem vett ujonczok és póttartalékosok az első mozgósítási napon valamennyien állományba vétetnek.

(Itt ezen ujonczok és póttartalékosok bevonulására vonatkozó rendelkezések következnek.)

A többiek a behívást bevárni tartoznak.

III. Valamennyi behívott számára.

1. A külföldön tartózkodók behívásukról közvetítő személyek által azonnal értesítendőek.

2. A bevonulók a vasutakat és gőzhajókat igazolványi okmányaik (katonai- vagy honvéd-igazolványi könyv stb.) előmutatása mellett szabadon használhatják.

Azon bevonulók, kiknek ezen okmányuk nincs meg és bevonulásuk alkalmával a vasutat vagy gőzhajót kell, hogy igénybe vegyék, elindulásuk előtt a községi előljárásnál jelentkezni tartoznak, a melynél szabad utazásra jogosító igazolvány-gyél láttatnak el.

IV. A vállalkozóknál levő közös hadseregbeli és honvéd szolgálati lovak beállítása.

A vállalkozóknál levő közös hadseregbeli és honvéd lovak e hirdetmény közhírré tétele után 24 óra alatt minden további figyelmeztetés bevárása nélkül azon állomásra indítandók útbá, a honnan a lovak kiadattak.

V. Lóavatás.

A lóavatás ..... helységben ..... év
 ..... hó ..... n ..... órakor dél..... tartatik meg.

A lóavató bizottság elé elővezetendők mindazon lovak (teherhordóállatok), a melyek:

1. az utolsó lóosztályozásnál alkalmasaknak találtattak;
2. eddig még nem osztályoztattak, ha a folyó év január hó. 1-jével a négy éves kort túlhaladták, betegség miatt, vagy egyéb okoknál fogva az utolsó lóosztályozásnál nem vezettettek elő, vagy az utolsó lóosztályozás óta kerültek a községbe.

Az állítási helyre való elővezetés alól mentesek: a törvényesen fölmentett lovak, továbbá a nem tényleges

havidijasok birtokából annyi ló, a mennyit ezek saját szolgálatuk elvégzésére ajánlati lapjaik értelmében tartani jogosítva vannak.

Már eladott, de még át nem adott lovak az eddigi tulajdonos által vezetendők elő, kivévén azt az esetet, a midőn igazolható, hogy a lovak oly katonai havidijasoknak adattak el, a kik mozgósításkor önmaguk kötelesek lovat beszerezni. *

Ezen parancsok iránt tanusított engedetlenség a fennálló törvények értelmében szigoruan büntettetik.

Kelt .....

(Hivatalos bélyegző.)

Megjegyzések a mozgósítási-hirdetményhez.

(E megjegyzések a mozgósítási hirdetmény ezen mintájához magyarázat gyanánt szolgálnak és a nyomtatványokon nem fordulnak elő).

1. Nagyobb helységeken a lóavató hely közelebbről megjelölendő.

Ha valamely községben a lóavatás több napon át tartana, akkor minden egyes községrész számára külön kiirandó a lóavatás napja és ideje, továbbá közelebbről megjelölendő az illető lóavató hely. E célra a hirdetményben megfelelő üres hely lesz hagyva.

2. A mozgósítási hirdetmények helyesbitését, a honvéd kiegészítő parancsnokság ez iránybeli megkeresése alapján, a járási tisztviselő a z o n n a l foganatosítani tartozik.

Minta.

4. melléklet.

19. ponthoz.

Járási elosztó

a mozgósítási nyomtatványokról.

A járáshoz tartozó község											Meg- jegyzés
n e v e	számára szükséges									igazolójegy	
	magyar	horvát	német	román	irodalmi tót	sárosi tót	rusnyák	szerb	olasz		
	szövegű mozgósítási hirdetmény										
Alom	16	.	2	.	.	.	.	.	.	15	
Bél	20	.		.	.	.	.	.	.	26	
Dab	2	.	4	.	.	.	.	6	.	10	
Elkő	6	.	.	4	.	.	2	.	.	14	
Falt	20	.	.	.	.	.	.	.	.	25	
Hó	15	.	10	.	.	.	.	.	.	30	
Igal	4	.	.	.	2	.	.	.	.	5	Közi kör- jegyzőszékhez tartoznak
Káb	8	.	.	.	.	.	.	.	.	8	
stb.					stb.						stb.
Összesen											
A járásnak meg- küldetett az ... sz. iktatvány szerint											

Megjegyzés. Ezen elosztóban első sorban a nagyközségek és azután a kisközségek körjegyzőségeinként sorolandók föl.

A számadatok ironnal vezetendők be, hogy esetleges változás esetén helyesbíthetők legyenek.

Az egyes községeknek ezen elosztó szerkesztése után tudtul adandó, hogy mozgósítás esetén hány és mily nyelvű mozgósítási hirdetményt kapnak

Minta.

.....járás főszolgabírájától.

Községi előljárásának

Ezen borítékot a községi előljáróság
azonnal fölbontani tartozik.

A tartalom átvételének bizonyításául az
átvételi elismervény aláírandó és a járási
tisztviselőhöz visszajuttatandó.

Átvételi elismervény.

Elismerem, hogy a boríték tartal-
mát, azaz: az általános mozgósítás azon-
nali kihirdetése végett megküldött

.....darab magyar	} szövegi mozgósí- tási hirdet- ményt,
....." horvát	
....." német	
....." román	
....." irodalmi tót	
....." sárosi tót	
....." rusnyák	
....." szerb	
....." olasz	
továbbá	igazolójegyet hiány nélkül
átvettem.	

Kelt .....

(Aláírás helye).

Hegjegyzés. Az átvételi elismervény adatainak a járási elosztó adataival egyeznie kell.

Minta.

.....járás főszolgabirájától.

Körjegyzőnek

Átvételi elismervény.

Elismerem, hogy a körjegyzőséghez tartozó kisközségek számárá rendelt és az általános mozgósítás azonnali kihirdetése végett megküldött .....darab községi csomagot hiány nélkül átvettem.

Ezen borítékot a körjegyző illetve helyettese azonnal felbontani tartozik.

A tartalom átvételének bizonyításául az átvételi elismervény aláírandó és a járási tisztviselőhöz visszajuttatandó.

Kelt.....

(Aláírás helye).

Minta.

7. melléklet.

20. ponthoz.

Kimutatás

a községi és körjegyzőségi mozgósítási csomagok mikénti szét-
küldéséről.

Községbe (vagy kör- jegyzőhöz)	A küldőncz				Megjegyzés
	neve	gyalog in- dul vagy miként szállitta- tik?	által használandó út	pótlására tartalék- küldőnczül elő- jegyezve	
A.	N. N.	gyalog	Bukk erdőn és Nagyhegyen át vezető gyalog- út	K. I.	
B.	N. M.	kocsin	országúton	L. M.	
C. és F.	N. O.	lőháton	Fenyves erdőn és P. tanyán át vezető úton	M. G.	C. községi előljáró- ságnak szóló cso- mag kézbesítése után F.-re indul
D. . . . i körjegyző- nek	N. P.	kocsin	N. át vezető dülő úton	B. A.	
stb.	stb.	stb.	stb.	stb.	

Idő- és a népfölkelés fölhívásának és behívásának

Folyó szám	A fennálló utasítások és a vett rendeletek alapján a járási tisztviselő részéről az alább megnevezett ügyekben teendő intézkedés
1	A népfölkelés fölhívására és behívására vonatkozó értesítés vételéről szóló átvételi elismervény elküldése a népfölkelési járás parancsnokságokhoz (l. Mozg. utasítás 10. a) és b) mintamelléklet)
2	A népfölkelési csomagok felbontása; a népfölkelés fölhívására és behívására vonatkozó hirdetmények kitöltése a 6. §. szerint közölt adatok szerint, azután kelezéssel és hivatalos bélyegzővel való ellátása (lásd Mozg. utasítás 47. pont) és a borítékokba való visszahelyezése
3	A népfölkelési csomagoknak a községekhez (körjegyzőkhöz) való kiküldésére nyilvántartott <i>küldőnczöknék</i> (és ezek számára esetleg szükséges lovak, kocsik) berendelése
4	A népfölkelési csomagoknak a községekhez, körjegyzőhöz való kiküldetése (l. Mozg. ut. 48. p.)
5	A községeknek kiküldött népfölkelési csomagokról szóló átvételi elismervények átvétele, illetve a hiányzóknak megsürgetése
6	A meghatározott időre be nem vonult népfölkelésre kötelezettek iránti intézkedés (l. Mozg. ut. 50. p.)
7	

Megjegyzés: 1. A jelen minta csak *pótdokumentum* szolgál. A járási tisztviselő ezen „Idő- és munkabeosztás”-t saját használatra, a neki legelőszerebbnek tetsző módon állíthatja össze. A fődolog az, hogy a népfölkelés fölhívására és behívására vonatkozó értesítés vétele után foganatosítandó teendők időszertint sorrendben föl legyenek véve.

munka-beosztás

végrehajtásánál foganatosítandó teendőkről.

M e g j e g y z é s

A távirati és írásbeli átvételi elismervény előkészítve van és ide mellékeltek.

Községi népfölkelési csomagokban előkészítve.

A szükséges küldőnczök névszerint nyilvántartatnak (I. mozg. terv. II. fejezet, 4. pontját).

A községektől és körjegyzőktől beérkező átvételi elismervények alapján foganatosítandó.

A népfölkelő járás parancsnokságtól érkező kimutatás és névjegyzőkek alapján foganatosítandó.

2. A megjegyzés rovatban felemlítendő, vajjon az illető intézkedés teljesen előkészítet-e, vagy még előkészítendő; esetleg vajjon előkészítése tekintetében minő akadály forog fenn.
3. Változó adatok ironnal vezetendők be.

Hirdetmény

a népfölkelés fölhívására és behívására.

Ő császári és Apostoli királyi Felsége

a népfölkelés fölhívását

legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

I. Fölvívás:

A fölvívás kiterjed az összes népfölkelésre kötelezett egyénekre, a tartózkodási helyre való tekintet nélkül.

A birodalmi tanácsban képviselt királyságok- és országokban az egész népfölkelés szintén fölvívatik.

II. Behívás.

Szolgálatátételre behivatnak:

1. Az ajánlati lappal bevonulásra utasított népfölkelésre kötelezett egyének. Ezek az ajánlati lapjuk rendelkezése szerint vonulnak be.

2. Az alább felsorolt népfölkelésre kötelezettek. Ezek legkésőbb a jelen hirdetménynek a tartózkodási községben történt kifüggesztésétől számítandó 48 óra lefolyása alatt a legrövidebb uton tartoznak következőképen közvetlenül bevonulni:

a) a 37 évesek és fiatalabbak, kik a cs. és kir. tüzérségnél, az utász csapatnál (fennállott hadmérnöki csapatnál)

vasuti és távirtda ezrednél, vonatcsapatnál, az egészségügyi csapatnál, katonai élelmezési-, ruhakezelő és méneskarnál, a katonai földrajzi intézetnél, valamint a hadtengerészetnél szolgáltak; — a népfölkelési igazolványi könyvben megjelölt főszerelési állomásra :

b) a .....¹⁾ évesek és fiatalabbak, kik a közös hadseregben, hadtengerészetnél vagy a honvédségnél (csendőrségnél) szolgáltak s az a) betű alatt behívottakhoz nem sorolnak. — tekintet nélkül a fegyvernemre a tartózkodási hely szerinti népfölkelő járás parancsnoksághoz ;

c) a birodalmi tanácsban képviselt királyságokban és országokban honossággal bíró, de itt (a magyar korona országaiban) tartózkodó 40 éves és fiatalabbak; az a) és b) betű alatt foglalt rendelkezéseknek megfelelőleg, a népfölkelési igazolványi könyvben megnevezett felszerelési állomásra, illetőleg az illetőségi cs. kir. népfölkelő járásparancsnoksághoz (kiküldöttséghez).

A fönt meghatározott életkorba tartoznak a behívottak, akár betöltötték a folyó naptári évben azon életkor egyikét, vagy még csak be fogják tölteni.

3. A községi előljáróság által munkás célokra és egyéb hadi szolgálatok teljesítésére kijelöltek. Ezek az alkalmazási helyre való elindulásra nézve az utasítást a községi előljáróságoktól kapják.

4. A .....²⁾ köszénbánya népfölkelésre kötelezett munkásai, kik a jelen hirdetmény II. fejezete 2. pont alatti rendelkezések szerint fegyveres szolgálatra behiva nincsenek — továbbá a .....²⁾ vasuti műhely összes népfölkelésre kötelezett munkásai — szolgálati alkalmazásukban és alkalmazási helyükön. ¶

A fentebbi rendelkezés szerint be nem hívott többi népfölkelésre kötelezettek a szükséghez képest később fognak szolgálatra behivatni.

III. Egyéb rendelkezések.

1. A bevonuló népfölkelők, népfölkelési igazolványi könyvük, vagy ajánlati lapjuk (esetleg a behívó jegyük) felmutatása mellett a vasutakat és gőzhajókat ingyen használhatják. Azok, kik az említett okmányok birtokában nincsenek és a bevonuláshoz vasutat vagy gőzhajót akarnak használni, elindulásuk előtt a községi előljárásnál jelentkezni tartoznak, ki által ingyen utazás céljából „Igazoló jegy“-gyel láttatnak el.

2. A behívott népfölkelésre kötelezettek magukat 2 napi élelemmel lássák el, melyért a szolgálatban maradók, az első két nap alatt naponként 1 korona ármegettérítést kapnak.

3. A külföldön tartózkodó népfölkelésre kötelezett egyének a népfölkelés fölhívásáról és behívásáról hozzátartozóik által értesítendőek.

IV. A behívási parancs iránt tanusított engedetlenség megbüntetése.

A behívott népfölkelők, ezen hirdetmény közhirré tételétől kezdve a katonai fegyelmi és büntető szabályok alatt állanak és a szolgálattételre való behívási parancs iránt tanusított engedetlenség a legszigorubban büntetettetik.

Kelt .....

(A járási tisztviselő hivatalos bélyegzője.)

Megjegyzés.

¹⁾ Ide a szükségletnek megfelelően behívott legidősebb évfolyam-élet kora irandó be.

²⁾ Ide a közigazgatás járásterületén levő azon köszénbányák és vasuti műhelyek irandók be már békében, melyekben népfölkelő munkás osztagok állittatnak fel. Azon járásoknál, a hol ilyenek nincsenek, az illető helyek üresen maradnak.

10. a) melléklet.

29. és 45. ponthoz.

Minta.Távirat.

.....járás főszolgabirájának (Polgármesternek,
Járási főnöknek)

.....szám.

Ő Felsége az általános mozgósítást (a népfölkelés fölhívását és behívását) elrendelte.

Első mozgósítási nap ..... (év, hó, nap) *)

(A népfölkelésre kötelezettek közül a ..... évesek és fiatalabbak hívandók be.)

Átvétel táviratilag elismerendő.

.....-ik $\frac{\text{hónvéd kiegészítő}}{\text{népfölkelőjárás}}$ parancsnokság.

---

*) Például: „kedd, 1903. évi július hetedike“.

10. b) melléklet.

29. és 45. ponthoz.

Minta.

Atirat.

M. kir. .... honvéd kiegészítő parancsnokság.
népfölkelő járás

..... szám.

.....
járás főszolgabirójának, (Polgármesternek,
Járási főnöknék)

Kelt .....

Ő császári és Apostoli királyi Felsége az általános mozgósítást (népfölkelés fölhívását) elrendelte.

Első mozgósítási nap gyanánt ..... (év, hó, nap) *)
tűzetett ki.

(A népfölkelésre kötelezettekől a ..... évesek és fiatalabbak hivandók be).

Felkérem tehát a főszolgabiró (polgármester, járási főnök) urat, hogy a mozgósítás (a népfölkelés fölhívásának és behívásának) végrehajtására vonatkozó szükséges intézkedéseket haladéktalanul foganatosítsa.

E megkeresés átvételéről, az átvétel napjának és órájának felemlítése mellett, az elismervényt szíveskedjék ide azonnal megküldeni.

Aláírás.

Honvéd kiegészítőNépfölkelő járás

parancsnok.

*) Például: „kedd, 1903. évi július hetediké“.

Minta.

..... megye.

..... járás

Jegyzék

a járásban kiadott közös hadseregbeli (honvéd) kincstári
lovakról.

A vállalkozó		A ló			Az egyes vállalkozóknál levő lovak összege	Megjegyzés
lakhelye	neve	csapatrende és alosztálya	anya-könyvi avatási száma	kiadási ideje		

Megjegyzés. A községeket a, b, c sorrendben kell fölvenni, későbbi kiadására kellő hely föntartása mellett.

Részletes

a népfölkelés fölhívása és behívása esetén ki-

mely beosztott munkás- osztály számára		egyéb czélokra	Kintalattak													összesen				
			mesteremberek										napszamosok							
			kovács	lakatos	kőműves	ács	bognár	nyerges	czipesz	szabó	pék	teherhordó	házi- és műhely- szolgálatra	föld- művelés- munkák végzésére	ács			mint hajcsár	mesterember	napszamos
1	2	3	4										5			6				
3	.	A	1	1	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	35	12	.	.	5	47
7	.		.	.	2	.	.	.	.	.	.	13	12	.	.	.	.	8	27	8
8		B	2	2	.	.	4	3	2	2	.	.	.	30	.	.	.	.	15	30
.	1	C	1	.	2	3	2	2	4	4	.	.	.	.	60	4	8	.	18	72
Összesen			4	3	7	3	6	5	6	6	6	13	12	30	95	16	8	8	65	157

Papírnagyság: iv = $\frac{\text{magassága } 40}{\text{szélessége } 50}$ cm.

Minta.

12. melléklet.

65. ponthoz.

munkáskivetés

rendelendő népfőlkelésre kötelezett munkásokról.

Szer- számok elhozandók-e és melyek?	Béérkezniök kell			Az alkalmazás előre látható tartama	Az utazás módja	Megjegyzés
	mozgósítási napon	mely	hol?			
7	8	parancsnok- ságnál, hatóságnál vagy intézetnél	10	11	12	13
mesterem- berek által igen, napzámosok által nem	7.	a ..... számú gyalogezred 1. pótzászló- aljánál	N.	háboru tartamára	gyalogmenettel	a 8. számú vasuti munkás osztag számára
nem	4.	katonai élelmezési raktárnál				
nem	6.	tüzérségi raktárnál				
földmun- kások csákány és ásvával	12.	tábori vasut nyagraktárnál	O.			a tábori vasutaknál leendő alkalmazásra

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84727043

